

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-30

Diarienummer N165-0344/23

Handläggare

Niklas Hall

Telefon: 031-365 00 00

E-post: niklas.hall@socialsydvast.goteborg.se

Yttrande till Stadsrevisionen med anledning av revisionsredogörelse 2023

Förslag till beslut

I socialnämnd Sydväst

1. Socialnämnd Sydväst godkänner förvaltningens redogörelse och översänder den till Stadsrevisionen som sin egen.
2. Socialnämnd Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har inkommit med revisionsberättelse och revisionsredogörelse för verksamhetsåret 2023. Stadsrevisionens sammanfattande bedömning är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett tillfredsställande sätt och att nämnden har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Stadsrevisionen lämnar dock totalt sex rekommendationer inom områden där nämnden behöver stärka arbetet. Rekommendationerna rör områdena resor i tjänsten, kompetensförsörjning samt samordnade insatser för barn och unga.

Nämnden ska beskriva de åtgärder som vidtagits eller planeras med anledning av stadsrevisionens rekommendationer och lämna ett samlat yttrande till Stadsrevisionen senast den 26 juni.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För att nämnden ska kunna bedriva en effektiv verksamhet där resurser tas tillvara och nyttjas till rätt saker är det viktigt att riktlinjer, rutiner och processer systematiskt utvärderas och utvecklas. De åtgärder som ska eller har vidtagits med anledning av stadsrevisionens granskningar är ett led i arbetet med att säkra en tillräcklig intern styrning och kontroll. Kostnaden för en utökad internkontroll ska alltid ställas mot nyttan.

Bedömning ur ekologisk dimension

Att anvisningar och rutiner för resor i tjänsten följs är av vikt ur ett ekologiskt perspektiv. För att nå en följsamhet till dessa är det viktigt att det finns en systematik i den interna kontrollen kring resor i tjänsten. Detta för att bidra till att hålla nere nämndens samlade ekologiska påverkan och klimatavtryck.

Bedömning ur social dimension

För att nämnden ska kunna ge stöd och service, av god kvalitet till dem nämnden är till för, är det viktigt att riktlinjer, rutiner och processer systematiskt utvärderas och utvecklas. De åtgärder som ska eller har vidtagits med anledning av stadsrevisionens granskningar är ett led i arbetet med att säkra en tillräcklig intern styrning och kontroll i det systematiska kvalitetsarbetet.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 19 juni 2024.

Bilagor

1. Revisionsredogörelse för socialnämnden Sydväst verksamhetsåret 2023

Ärendet

Socialnämnden Sydväst ska beskriva de åtgärder som vidtagits eller planeras med anledning av stadsrevisionens rekommendationer i samband med revisionsredogörelsen för verksamhetsåret 2023.

Beskrivning av ärendet

Revisorernas uppdrag är att pröva om nämnden sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamhetsåret 2023 omfattade följande områden:

- **Grundläggande granskning** syftar till att översiktligt bedöma nämndens ledning och styrning samt interna kontroll. Stadsrevisionens bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som Stadsrevisionen har granskat. Granskningen har visat att nämnden har ett marginellt ekonomiskt underskott för 2023. Revisionskontorets bedömning är att nämnden har agerat och vidtagit åtgärder för att komma till rätta med detta underskott.
- **Resor i tjänsten** syftar till att bedöma om nämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende resor i tjänsten. Stadsrevisionens bedömning är att det finns brister i den interna kontrollen kopplat till detta. Därav rekommenderar Stadsrevisionen att nämnden ska stärka den interna kontrollen gällande resor i tjänsten.
- **Samordnade insatser för barn och unga** syftar till att bedöma om Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen samverkar på ett ändamålsenligt sätt kring de barn som bedömts ha behov av samordnade insatser. Revisionens samlade bedömning är att nämnden endast delvis har säkerställt en ändamålsenlig samverkan. Därav rekommenderar Stadsrevisionen att nämnden stärker sin styrning av arbetet, att uppföljningen av SIP-arbetet stärks samt att nämnden arbetar för förverkligandet av en gemensam digital samverkansyta i SIP-arbetet.
- **Kompetensförsörjning inom socialtjänsten** syftar till att bedöma om de fyra regionala socialnämnderna bedriver ett systematiskt och strategiskt kompetensförsörjningsarbete. Bedömningen från Stadsrevisionen är att nämnden arbetar aktivt med frågan, men att nämnden inte på ett tillräckligt systematiskt sätt bedömt sitt kompetensförsörjningsbehov och analyserat dess orsaker. Stadsrevisionen ser även att den uppföljning som görs av vidtagna åtgärder inte är tillräcklig för att kunna bedöma åtgärdernas effekt på kort och lång sikt. Därav rekommenderar Stadsrevisionen nämnden att utveckla analysen av vilka kompetensförsörjningsbehov som finns på kort och lång sikt samt att nämnden utvecklar uppföljningen av effekten av de åtgärder som vidtas för att säkerställa verksamhetens kompetensförsörjning.

- **Granskning av räkenskaper.** Den 1 januari 2023 trädde *Standard för kommunal räkenskapsrevision*¹ i kraft. Standarden som innefattas i god revisionsredogörelse reglerar hur granskning av räkenskaper ska genomföras och omfattar alla kommuner och regioner. Tillämpningen av den nya standarden innebär att revisionsansatsen skiljer sig från tidigare år. Från och med 2023 tar granskningen av delårs- och årsredovisning samt intern kontroll (väsentliga processer) sin utgångspunkt i stadens räkenskaper i stället för, att som tidigare, bygga nerifrån och upp utifrån nämndernas redovisning.

Stadsrevisionen har inte gjort några iakttagelser som berör socialnämnd Sydväst i granskningen av Göteborgs Stads räkenskaper 2023.

- **Uppföljning av familjehemsplaceringar.** Stadsrevisionen granskade år 2022 nämndens arbete med familjehemsplaceringar. Granskningen resulterade i att Stadsrevisionen lämnade en rekommendation² till nämnden. Uppföljningen visar att rekommendationen är omhändertagen.
- **Uppföljning av användning av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel.** Stadsrevisionen granskade år 2022 användningen av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel. Granskningen resulterade i att Stadsrevisionen lämnade en rekommendation³ till nämnden. Uppföljningen visar att rekommendationen är omhändertagen.

Stadsrevisionen informerade socialnämnden om revisionsredogörelsen muntligt vid nämndsammanträdet den 29 maj.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen delar revisionens bedömning om de rekommendationer som lämnats i revisionsredogörelsen för verksamhetsåret 2023. I nedanstående avsnitt redogörs för vilka åtgärder förvaltningen har gjort och planerar att göra med anledning av Stadsrevisionens rekommendationer.

Nämnden rekommenderas att stärka den interna kontrollen avseende resor i tjänsten

För resor i tjänsten där resa bokas via resebyrå har beställningsförfarandet utvecklats under året. Redan när resan bokas via förvaltningens inköpsfunktion efterfrågas syfte och deltagarlistor vilket väsentligt minskar risken för resor som bryter mot stadens riktlinjer.

¹ *Standard för kommunal räkenskapsrevision* är framtagen och beslutad av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (SKYREV) och Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR).

² *Nämnden rekommenderas att säkerställa att egenkontroller genomförs enligt beslutad rutin*

³ *Nämnden rekommenderas att slutföra det pågående arbetet med att ta fram förvaltningsövergripande rutiner för användningen av verksamhetsfordon.*

Vid resor som inkluderar konferens kommer även program från konferensen att begäras in.

Nämnden rekommenderas att stärka sin styrning av arbetet med samverkan kring samordnade insatser för barn och unga i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk

Som lyfts i granskningen har nämnden i Sydväst tydliga målsättningar för samverkan för barn och unga. Det är fortsatt ett prioriterat område i 2024 års verksamhetsplan att stärka samverkan med hälsosjukvården och andra berörda aktörer.

Socialförvaltningarnas avdelningschefer inom barn och unga har också fattat beslut om *handlingsplan för omställning till nära vård* där mål och aktiviteter finns fastställda för att bland annat säkerställa en effektiv samverkan och överenskommelse SIP (samordnad individuell plan). Uppföljning av planen är planerad till december 2024.

Temagruppen barn och unga har fastställt uppdaterade tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet för överenskommelse om Samverkan för barn och ungas hälsa, vilket utgör ett viktigt styrdokument i det fortsatta arbetet.

Nämnden rekommenderas att stärka sin uppföljning av SIP-arbetet i syfte att se till att verksamheten lever upp till kraven som ställs i lagstiftning och regelverk gällande samordnade insatser för barn och unga

I nämndens verksamhetsplan för 2024 lyfts samverkan med hälsosjukvård in som ett prioriterat område som också ska följas upp. I samband med uppföljning av nämndens verksamhetsplan kommer antal registrerade SIP:ar att rapporteras.

Som lyfts i revisionsgranskningen finns begränsningar i befintliga verksamhetssystem vad gäller uppföljningar av SIP:ar. På verksamhetsnivå behöver fortsatt utveckling av att SIP:ar registreras som en händelse i verksamhetssystemet Treserva för att kunna följa upp antal pågående SIP:ar på en övergripande nivå.

På individnivå följas SIP-arbetet upp i individens ärende, vilket idag inte är möjligt att aggregera på en övergripande nivå.

När samverkan brister i samband med att en SIP behöver initieras, ska en avvikelse göras. Att registrera avvikelser är ett pågående och fortsatt viktigt utvecklingsarbete för förvaltningen. Avvikelser är ett viktigt underlag för att synliggöra de brister som behöver åtgärdas på verksamhetsnivå såväl som på övergripande nivå.

Stärkt uppföljning av SIP-arbetet framöver kräver också digital yta som möjliggör bättre uppföljning. Planering för gemensam digital yta pågår, se nedan.

Nämnden rekommenderas att arbeta för förverkligandet av en gemensam digital samverkansyta för att underlätta dokumentation och kommunikation samt säkra informationsöverföringen i arbetet med SIP barn och unga

Planeringen för en gemensam digital yta är påbörjad, och återfinns bland annat som en aktivitet i handlingsplanen för omställningen till nära vård och omsorg som

avdelningscheferna inom barn och unga har fattat beslut om. Idag finns SASMA som verktyg, men används inte för barn och unga inom kommunen. I samverkan med regionen och länets kommuner pågår dock planeringen för en ny digital yta kallad *Millenium*⁴.

I den fortsatta planeringen för införandet av digital samverkansyta mellan regionen och kommunen för barn och unga, bör de berörda nämnderna inom kommunen verka för gemensam implementering av en digital samverkansyta för att stärka och underlätta kommunikation samt säkra informationsöverföringen i arbetet med SIP barn och unga. Detta för att också minska dubbelarbete och onödig administration för medarbetare.

Nämnden rekommenderas att utveckla analysen av vilka kompetensförsörjningsbehov som finns på kort och lång sikt

Förvaltningen har tagit fram en kompetensförsörjningsplan för förvaltningen. Planen ger en bild av hur våra verksamheter påverkas av utmaningarna att rekrytera rätt kompetens, vilka insatser som görs och tar upp förslag på områden att arbeta vidare med.

Pågående åtgärder är bland annat dessa:

- Mentorskap inom socialförvaltningarna
- Differentiering av arbetsuppgifter
- Inrättande av fler befattningar
- Utbildningsinsatser och introduktion
- Specialisering i arbetet

Nämnden rekommenderas att utveckla uppföljningen av effekten av de åtgärder som vidtas för att säkerställa verksamhetens kompetensförsörjning

Förvaltningen arbetar med återkommande analysmöten under verksamhetsåret. Varje avdelnings ledningsgrupp träffar vid dessa möten förvaltningsdirektör, förvaltningscontroller, avdelningschefer för stöдавdelningarna samt med vissa övriga funktioner adjungerade vid behov. Analysmötena är planerade till tre gånger per år - i mars, maj/juni samt oktober/november.

Tillfällena i maj/juni har fokus på personal/arbetsmiljö och vid mötena i maj/juni detta år kommer kompetensförsörjningsplanen att följas upp genom nedanstående frågeställningar;

- Hur ser läget ut gällande kompetensförsörjning inom avdelningen?
- Har ni tjänster som saknas utifrån budgeterad bemanning under innevarande år i så fall antal och befattning Har dessa ersatts med konsult eller annan befattning
- Jämför avdelningens nuläge med maj 2023 (de faktorer som avdelningen tog upp vid utarbetande av socialförvaltningen Sydvästs kompetensförsörjningsplan). Vilka aktiviteter har gjorts?

⁴ [Program Millennium - Vårdens digitalisering i Västra Götaland - VästKom \(vastkom.se\)](https://www.vastkom.se/program/millennium-vardens-digitalisering-i-vastra-gotaland)

- Vilka aktiviteter har avdelningen planerat för att implementera socialförvaltningen Sydvästs kompetensförsörjningsplan?

Förvaltningens samlade bedömning

Förvaltningens samlade bedömning är att vidtagna åtgärder svarar upp mot de rekommendationer som Stadsrevisionen lämnat.

Beslutet ska skickas till:

Stadsrevisionen

Anna Hedenström

Avdelningschef

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör